

Service-learning – empreder entras engaschi intrascolar ed extrascolar

Service-Learning ei ina fuorma orientada ad instrucziun da project che colligia dus elements: il survetsch (igl engaschi per la societad) ed igl empreder (l'intermediaziun da cumpetenzas dil rom, metodicas e socialas).

DA FRANCESTG FRIBERG, PRESIDENT CGS

Tgei ei service-learning

Treis exempels: Ina tiarza classa primara exercitescha da leger ed organisescha suentermiezdis da prelecziun per affons pli giuven. Ina tschunavla classa approfun-descha sias enconuschientschas da computer ed organisescha in cuors da computers per senioras e seniors. Ina classa dalla superiura tracta il tema biodiversitad e construescha in mir schetg.

Service (engaschi social): Per mintga societad che funcziunescha tenor principis democratics eis ei d'impurtonza centrala che lur members sorprendan autonomamein pensums, e cheutras responsabladad per la societad. Projects da service-learning han la finamira da sensibilisar per quella valur e da render veseivla l'impurtonza digl engaschament per la societad. Tgi che s'engascha per la societad empen d'enconuscher auters

munds ed autras situaziuns da viver, percepescha problems socials, sviluppescha la schientscha da responsabladad, ed empen igl agir democratic.

Learning (scolaziun da cumpetenzas): Projects da service-learning scaffeschon situaziuns d'empreder autenticas ellas qualas scolaras e scolars san sviluppar (vinavon) lur cumpetenzas dil rom, metodicas e socialas. En instrucziun che sebas sin pensums ed incaricas che sesanflan datier dalla veta, fan las scolaras ed ils scolars l'experientscha d'esser cumpetents. Els evenimenteschon ch'els san metter en moviment zatgei. Projects da service-learning promovon la convivenza dalla classa ed influenzeschon cheutras positivamein il clima da lavor.

Categorias d'organisaziun da projects da service-learning

Service-learning ei adattaus per tuts scalems da scolaziun, naven da scoletta tochen universitad. Ils projects san vegnir realisai sco projects da classa, ensemen cun in'otra classa ni cun autras classas, ni era cull'entira scola. Pliras fuormas ein pusseivlas:

- La classa/la scola sedecida per in cert tema e sviluppescha in project communabel.
- La classa/la scola lavura bein vid in tema communabel, las scolaras ed ils scolars encueran denton differentas sligaziuns en gruppas e sviluppeschan projects parzials leutier.
- Sin fundament da retschercas sedecidan las scolaras ed ils scolars per differentes temas e sviluppeschan en differentas gruppas projects parzials leutier.

Fuormas d'engaschi en projects da service-learning

Fuorma	Explicaziuns	Exempel
Engaschi direct	Las scolaras ed ils scolars ein en contact direct culs gudiders da lur project.	Cuors da computer per senioras e seniors
Engaschi indirect	Il project plidenta bein ina certa gruppa avisada, las scolaras ed ils scolars entran denton buca en contact direct cun ella.	Creaziun da clips da video culla finamira da sensibilisar auters giuvenils per la criminalitad d'internet
Engaschi «d'advocat»	Las scolaras ed ils scolars portan in problem ella publicitad e s'engaschan per gruppas che han miserias da s'exprimer.	Exposiziun davart la veta da sans-papiers en Svizra
Engaschi entras «perscrutaziun»	Entras atgnas retschercas contribueschan las scolaras ed ils scolars ch'in problem daventa veseivels e ch'el vegn percepius dalla societad.	Examinaziun dalla qualitat dall'aua dils begls dil vitg

Il effects da service-learning

Numerus studis fatgs cunzun els Stadis Uni ed a Canada han intercuretg las influenzas da service-learning sin tuts participai: sin las scolaras ed ils scolars, sin las personas d'estrucziun, sin la scola e sin la societad respectivamein sin las partenarias ed ils partenaris d'ordvart la scola. Las perscrutaziuns muossan con multifars ch'ils effects positivs da service-learning ein per tuts cumpigliai. In'investa ellas influenzas positivs davart il tema ei d'anflar per exempel cheu: http://www.ingo-veit.de/blk/pdf_doc/sliwka_s.pdf

Ulteriuras interessantas fontaunas davart service-learning:

- www.service-learning.ch
- Seifert, A., Zentner, S., Nagy, F. (2012). Praxisbuch service-learning; Lernen durch Engagement an Schulen. Weinheim und Basel: Beltz-Verlag.

In exempel d'in project regional da service-learning ei «La tscherca dil luf», realisau dalla 1. e 2. reala dalla Scola Breil e da sia pdi da classa Petra Dietrich el decuors digl onn da scola 2018/19, ina catscha dil scazi ch'ei d'anflar denter Breil e Vuorz.